

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Motive românești.

Stăm în fața unei probleme, de a cărei rezolvire norocoasă sunt legate mari interese culturale ale nămului nostru. Soluția ce se va da acestei probleme, va dovedi, dacă am pătruns cu mintea și înțelegerea noastră în *fința culturii românești* și dacă ne-am știut avânta la acele înălțimi ale gândirii, cari zăresc cărările luminoase ale culturii noastre până în cele mai depărtate vremi ale viitorului.

O problemă actuală și vrednică de deosebită atențiune este netăgăduit: modalitatea, după care va avé să se îndeplinească înzestrarea internă a catedralei cu *pictura și sculptura* necesară.

Nu pôte fi indiferent pentru nici unul din fiii, bisericei noastre feliul, cum vor hotărî autoritățile bisericești competente, dacă ținem, ca zidirea catedralei să fie un monument care să mărturisască timpului de față și celui viitoriu: *vitalitatea bisericii* și a nămului nostru. Dreptaceea o discuțiune asupra acestei cestiuni, nu numai că nu se pôte opri, dar' e chiar dorită, ca astfel ceea-ce se face, bine să se facă; spre mulțămirea noastră a tuturor să se facă și mai ales în conformitate cu adevăratele interese ale culturii nămului nostru.

Este un fapt psihologic, dovedit prin experiența zilnică, că în toiul muncii și lucrării ce îndeplinim, foarte adeseori trec preste pragul conștiinței noastre idei, cari ne storc admirațiunea prin tăria și claritatea cu cari cercă să domineze și să determine lucrarea noastră. De multe-ori prindem la lucru fără să fim deplin luminați asupra tuturor amănuntelor și așteptăm, ca acestea să ni-se lămurască abia după ce am intrat în lucrare. Așa e croită mintea omenescă, mereu se gândesc, mereu se chibzue, mereu se se stuciume, pentru-ca lucrurile pe cari le planuește, la bun sfârșit să ducă.

De un bun timp încôce este viu discutată cestiunea pictării catedralei nu numai în societatea sibiană, dar' valurile acestei discuții au trecut atât frontierele naționale cât și cele politice. Din mulțimea părerilor și vederilor, ce au eșit la suprafață, nu vom prinde pe acelea, cari privesc alegerea persoanelor cărora se va încredința însăși lucrarea, fiind acesta o afacere care se va rezolvî prin conlucrarea tuturor factorilor, chiămați și îndreptați a-și spune cuvântul hotărîtor.

Voim însă să se știe, că printră părerile ce se emit, cercă să-și facă drum și *ideia, ca la pictura și sculptura catedralei bisericii ortodoxe române din Sibiu* să se utilizeze după puțină *motivele românești* aflate la obiectele de artă ale țeranului român. De un an și mai bine se lucră cu multă rivnă în sinul comitetului „Reuniunii de agricultură din comitatul Sibiu” pentru a aduna și tipări în colorii cele mai frumoase *forme de țesături și cusături* eșite din concepția estetică a *femeii române* și turnate de abila ei mână în obiectele din industria casnică. Atâta bogăție de combinațiuni zace în lucrările mării femeiești, în cât ele pot sătura și pe cel mai cu pre-

tensie ochiu artistic. Albumurile, cari se lucră sub supraveghierea și solitudinea presidentului numitei reuniuni vor fi o bună dovadă de înaltele calități culturale, cu cari e înzestrat poporul nostru. Mai avem încă și convingerea, că ele vor da noue *indemnuri în cultura estetică* a poporului nostru. Ele vor face, ca să se inspire adevăratele talente artistice din bogăția de concepție estetică a geniului poporului nostru și să îndrumeze cultura noastră și în punctul acesta pe ogașă unei propășiri sigure și sănătoase.

Bărbații cu adevărate vederi culturale de mult au proclamat în *literatură și muzică* principiul porniri unei culturi solide de la literatura și muzica populară. Și pe când în literatură acest mod de vedere se validitează pe totă linia, pe atunci în muzică ne aflăm tot pe punctul unei discuțiuni teoretice, căci micile începuturi sporadice nu denotă o lucrare sistematică, isvorită din claritatea de a crea un plan de acțiune și de a stăruî din toate puterile la realizarea lui.

Acestor vederi cu privire la crearea unei culturi musicale românești li-a dat subsemnatul expresiune și în un raport al „Reuniunii române de muzică din Sibiu” și nu pôte de cât din nou să le accentueze, fiind singurele, cari ne garantează adevărata cultură în muzică.

În conformitate cu acest mod de a pricepe cultura poporului nostru mă asociez din totă inima părerii acelor bărbați ai bisericii noastre, cari cer, ca la *ornamentarea catedralei* să se utilizeze *motive românești*. Toți câți am vizitat expoziția concurenților la pictură și sculptură, a trebuit să fim plăcut atinși în orgoliul nostru național, când am vădut o schiță de catapitēsmă, bogat înzestrată cu motive românești. Motivele românești din fruntea altariului, în urma unei appercepțiuni psihologice trezesc în sufletul nostru *idei* și pe urmă *sentimente înalte*, foarte *apropiate* de sentimentele religioase. Totă întocmirea bisericei noastre trebuie să fie îndreptată întru câștigarea inimii credincioșilor, întru înălțarea și nobilitarea lor.

Acăsta nu va fi cu puțință cât timp noi nu vom ști să vorbim la priceperea și înțelegerea lor. Să cercăm deci, ca și prin pictura și sculptura bisericilor și altor localuri publice românești, să vorbim Românilor românește, căci numai pe această cale le vom câștiga și ademini inimile. Deci chiar din punctul de vedere al culturii religioase ni-se impune datorința, ca să nu perdem din vedere momentul psihologic, care pretinde utilizarea motivelor românești la sculptura și pictura catedralei.

De o importanță tot așa de mare e și momentul cultural, care cere, ca și în cultura estetică de la produsele spirituale ale poporului să pornim. Atari produse, resfirate în diferite colțuri de țeri, unde petrece câte o suflare românească, trebuiesc adunate și apoi prezentate în *complexitate unitară* la biserici și alte locahtăți publice românești. În Sibiu se zidesc de-odată două edificii monumentale: *Catedrala bisericii ortodoxe române* și *Casa națională*. Nu e ôre timpul și ocașia potrivită, ca

să facem începutul validitând acum punctul de vedere național al culturii noastre? Nu am comite ôre un păcat strigatoriu la ceriu, când am trece nebagători de sēmă peste interesele adevărate ale culturii noastre, când avem la îndemână motive românești, pe cari le putem folosi în dragă voe?

Eu socot, că da! Este micime de suflet la acela, care n'ar înțelege, că nu se nesfințește altariul, dacă se va înfrumșa cu forme românești. Nu înțeleg de ce se pôtă provoca pietate și evlavie niște caricaturi străine, pentru cari ne lipsește priceperea, ear' formele românești, pe cari le pricepem și iubim, fiind-că sunt ale noastre, să nu deștepte atari sentimente.

Când va veni un țeran la Sibiu și va intra în catedrală, va fi de sigur pătruns de grandiositatea acestui edificiu, de frumșele ce va afla în interiorul lui, dar' nu mai puțin îi va atrage atențiunea, când va afla la altariu, la străni forme pe cari e obicinuit să le vadă pe jugul boilor, pe porțile curților, pe toporiștea coaselor, pe furca țerancei, pe țesăturile și cusăturile acesteia. De multe va spune celor de-acasă, de sigur însă de formele acestea nu va uita să spună. Acăsta o pretinde legea naturală psihologică.

Să nu perdem din vedere nici faptul, că acest edificiu va fi o podobă a orașului Sibiu și va atrage atențiunea străinilor, cari aflând ceva nou în pictura și sculptura lui, nu vor întârzia a scôte la ivelă *această originalitate* ca ceva specific românesc, creat de spiritul nostru propriu. Nu va trece mult și se va vorbi de un *stil propriu românesc* chiar și din partea pricepătorilor străini. La tot cazul acesta ar fi un mare câștig pentru noi și o mare fală pentru cei ce au condus lucrarea în direcția acăsta.

Mai vine a fi considerată și împrejurarea că în cazul acesta catedrala ar rămâne pentru vécuri un monument care va signaliza gradul de cultură al timpului, în care trăim. Ea va avé totodată să servescă drept model de urmat și pentru alte biserici ale provinciei noastre metropolitane. Prin acăsta se va stabili o uniformitate și se vor pune baze unei culturi estetice, pe cari noi abia ni-o putem cugeta.

Părerile emise aci nu au pretenția de a eshauria problemele legate de acăsta cestiune, ci au mai mult în vedere de a dirigia și fixa gândirea ômenilor nostri asupra acestui punct foarte important în cultura poporului nostru. De vor afla comprobarea și complăcerea tuturor, cu atât mai norocoși se vor simți cei în mintea cărora s'a zămislit ideea; de nu va triumfa acest curent, se va adevări din nou, cât e de greu a pune cultura unui popor pe adevărate baze de propășire. Acest curent însă tot va eși biruitoriu, numai cât nu vom fi noi, cari să figurăm drept inițiatorii lui în istoria culturală a poporului românesc. Pronia cerescă se va îngrijii, ca acest popor să se desvôlte în conformitate cu firea sa etnică și să atingă ținta dreptelor sale aspirațiuni.

Dr. Petru Șpan.

Din România.

Prelungirea sesiunii parlamentare. Sesiunea corpurilor legiuitoare române a fost prelungită până la 24 Martie v., din motivul, că parlamentul român n'a ajuns încă să voteze două proiecte însemnate de lege: *tariful vamal și legea comunală*, pe cari guvernul vrea să le aibă votate încă în actuala sesiune parlamentară.

Expoziția tinerimei artistice. Duminică la orele 11 s'a făcut la Ateneul din București inaugurarea expoziției a treia de *pictură*, organizată de societatea „Tinerimea artistică”, pusă sub patronajul principesei Maria. A fost de față: principele Ferdinand, principesa Maria, și un număr mare de persoane din elita bucureștenă. Au espus obiecte de artă: M. Sa Regina Elisabeta, A. S. R. principesa Maria, ducesa de Hessa, apoi artiștii români: Grigorescu N., Popescu Stefan, Gorguromin-Verona, Stefan Luchian, Artachino, Kimor Loghi, G. Pătrașcu, și alții.

Un memorandum al protestanților.

Vineri după amiază o deputațiune a bisericilor protestante (ev. reformată și aug. lutherană) magiare a prezentat guvernului un memorandum în cauza punerii în lucrare a art. de lege XX din 1848 despre salarisarea preoților din vistieria statului. În introducerea memorandumului se plânge de nedreptățirea (?) protestantismului față cu celelalte confesiuni din țară (?) în privința dotării, respective ajutorării lor din partea statului, apoi înșiră sumele pe cari cele două biserici protestante le cer de la stat ca întregire de dotațiune. A nume: pentru reducerea dării de cult a credincioșilor statul să dea anual 1.400.000 de corône bisericii reformate și 700.000 de corône celei lutherane; pentru cheltuielile de administrație bisericii reformate 483.739 cor. 20 fileri, celei lutherane 217.120 cor. 60 fileri anual; pentru cuincuenale preoților 1.133.100 cor. anual (conform statului personal și anilor de serviciu împliniți până în 1902: pentru 277 înși prim cuincuenal 200 cor = 55.400; pentru 278 înși câte două cuincuenale = 111.200; pentru 269 înși câte 3 cuincuenale = 161.400; pentru 189 înși câte patru cuincuenale = 151.100; pentru 654 înși câte cinci cuincuenale = 654.000 de corône); sub titlul de ajutoriu fondului de pensii al preoților reformați (care se va înființa) 400.000 de corône anual, ear' celui esistent deja al preoților lutherani 167.287 corône anual; pentru remunerarea cateheților instituiți pentru catechisarea elevilor de la școarele de alte confesiuni: bisericii reformate 150.000 anual, ear' celei lutherane 100.000 (pe cei instituiți la școarele de stat să 'i salarizeze statul, în tocmă ca pe cei r. catolici); pentru trebuințele religioase-morale și culturale: bisericii reformate 400.000, celei lutherane 220.000 anual. De tot deci 5.381.246 cor. 80 fileri pe an, nefind computate aci cheltuielile împreunate cu susținerea institutelor teologice și pedagogice ale bisericilor protestante magiare, pe cari tot din vistieria statului le reclamă, dar' nefind gata consecutele definitive, suma lor nu a putut fi făcută evidentă în memorandumul acesta.

În un pasagiu al memorandumului se zic următoarele: „Avem pretensiune îndreptățită la acăsta dotațiune din partea statului chiar și absragând de la legea provocată” (art. XX din 1848). „Principiul egalității și reciprocității pretinde, de o parte, ca cetățenii patriei acesteia să fie făcuți părtași de *favoruri egale*;

de altă parte e interesul chiar al statului însuși, ca unii cetățeni ai sei — să nu fie atacați în interesele lor vitale prin susținerea cultului și instituțiilor culturale?”

Din protopresbiterate.

Sinodul protopresbiterat al tractului Avrig.

— 22 Martie n.

Joi în 4/17 Martie 1904 s'a ținut aici sinodul protopresbiterat ordinar.

După premergerea ritualelor prescise, întrunindu-se membrii în una din salele școlii din Avrig, părintele protopresbiter tractual Ioan Căndea prin o cuvântare frumoasă și instructivă a deschis ședința.

Sinodul alege apoi bărbați de încredere pe domnii Nicolae Borzea, paroch în Viștea-inferioară, și Solomon Făgărășan din Drăguș, ear' notariu pe învățătorul Nichita Spârlea, și se constată, că numărul celor prezenți e de 22 membri ordinari din 35, mai fiind de față încă vre-o trei preoți și trei mireni ca oșpeți, prin urmare sunt membri de ajuns, ca în înțelesul §. 43 din Statutul organic să se pōtă aduce concluse valide.

Finindu-se tōte acestea, a urmat la ordinea zilei raportul părintelui protopresbiter tractual despre starea protopresbiteratului cu finea anului 1903, din care raport se vede starea preoției, a școlilor și a bisericilor, dotațiunea parochilor și învățătorilor, starea averilor bisericesti și școlare, etc.

Raportul protopresbiteratului fiind o iconă fidelă despre adevărata stare a protopresbiteratului Avrig, la propunerea părintelui Nicolae Borzea se ia spre plăcută știință și fiind foarte instructiv se decide a se publica în „Telegraful Român”.

Nu pot trece aici cu vederea o notă forte îmbucurătoare, care servește spre laudă atât părintelui protopresbiter tractual Ioan Căndea, cât și factorilor principali din cerc, și anume aceea, că în protopresbiteratul nostru Avrig nu este aplicat nici un învățător necualificat, ci toți 34 sunt deplin calificați, și anume 27 sunt definitivi, ear' numai 7 provizori, însă și acestia toți cu calificațiunea normală ordinară. Acesta e un semn destul de bun despre interesul ce l' poartă șeful tractual pentru învățători, școlă și pentru cultivarea poporului. E drept, că și învățătorii sunt tractați din partea șefului ca niște adeverați pioneri ai cultului, cu dragoste și cu respect. Spre mai bună ilustrare a stării faptice las să urmeze raportul general:

În calitate de protopresbiter am onore a prezenta următorul raport despre starea ppresbiteratului Avrig cu finea anului 1903.

I. Ce privește administrarea, cancelaria protopresbiteratului se află și acum în edificiul propriu al subscrisului, asemenea și archiva protopresbiteratului, nedispunând protopresbiteratul de reședință proprie; protocoalele sunt cele prescise de organele superioare bisericesti și se poartă în tōtă regula, în cât se pōte cu ușurință controla ori-ce afacere ce a intrat la oficiul protopresbiteratului.

În anul 1903 au intrat la protocolul de esbite 867 acte, mai multe deci de cât în anul 1902 cu 80; tōte actele intrate sunt rezolvite.

II. În cât privește partea bisericescă, protopresbiteratul nostru se compune din 23 comune bisericesti cu 25 parochii — formând Avrigul trei parochii; preste tot sunt în aceste comune aplicați 1 protopresbiter-paroch, 23 parochi actuali, un preot emeritat și un capelan; ear' cu finea anului 1903 a rămas vacantă parochia Colun, răposând parochul Ioan Panga din Colun în 8/21 Novembre 1903, însă s'a și publicat concurs pentru întregirea acelei parochii.

Cu finea anului 1903 avem în protopresbiteratul nostru trei clerici cu studii terminate și provăduți cu examenul de calificare preoțesc, anume pe Ioan Banciu din Viștea-superioară, Ioan Ghiurca din Colun și Vasile Mateiu din Sebeșul-superior. Preoți veduvi sunt tot numai aceia despre cari s'a raportat deja în sinodul trecut. Preotese veduve avem nouă, și anume cele știute din sinodul trecut, și apoi preotăsa veduvă Maria Ioan Panga din Colun, — care probabil va și beneficia de fondul de pensune după proporția cuotelor solvite de răposatul ei soț.

(Va urma)

De la Blaj.

— Inmormântarea teologului M. Dăian. —

— 27 Martie n.

Premi, că nu-mi va fi cu puțință a prezenta un tablou care să corespundă pe deplin realității, totuși încerc a scrie câteva rânduri despre un eveniment trist, care a făcut să se vorbească mult pe aici și care a adus cu sine convingeri frumoase despre lucruri, până acum considerate de puțină importanță, ear' acum dovedite lucruri demne de luare aminte a tuturor.

În 11/25 Martie am petrecut la cele vecinice pe absolventul de teologie din Sibiu Mihail Dăian, răposat fără veste în mijlocul nostru în flōrea vârstei. Împlinise abia 23 de ani și scris i-a fost să se sălășluască în înghetul mormântului tocmai atunci, când i-se părea că a eșit de-asupra necazului și când biata sa mamă își vedea nădejdea bătrănelor ei aproape realizată. Răposatul a fost nepotul vestitului dascăl de la Brașov și mai în urmă de la Bitolia (Macedonia) Dr. Vasile Glodariu, sub al cărui seut a supt primele elemente ale culturii în gimnasiul din Groaverii Brașovului. În semn de iubire colegii săi din seminarul „Andreian” din Sibiu au grăbit în număr de 17 inși, ca să dea cea din urmă cinste prietinelui lor pierdut prea de timpuriu. Veste, că teologii gr-or. au plecat de la Sibiu la Blaj pentru a asista și a cânta la înmormântarea răposatului, a produs aici un mare interes și o mare mișcare. La 3 ore p. m. s'a început serviciul funereal celebrat de preoții: Crucean Mărginean din Cenade, Patrichie Marcu din Păuca, Samuil Sabo din Blaj și Nicolae Cotruș din Lunca, ajutați de corul teologilor din Sibiu, care spre fala dlui profesor de muzică bisericăscă Demetriu Cunțan și spre fala coristilor fie zis, a fost preste tōte așteptările, dovedind interesul cel mare, pe care îl are muncitorul în decurs de 40 de ani în agrul necultivat al muzicii noastre bisericesti pentru înaintarea acesteia. Accentele jalnice desprinse din melodiile cântărilor funebre, cari sunt preste tot luate din tesaurul ritualului nostru, acuratețea și precisiunea, observarea riguroasă a tuturor nuanțelor musicale au fost tōte la un grad așa de înalt, în cât au stors admirațiunile chiar și ale superiorilor biserice greco-catolice din Blaj, cari n'au pregetat a recunoște, că întreaga ținută a teologilor a fost laudabilă sub ori-ce raport.

Subliniez aceste cuvinte, pe cari le-am auzit chiar din gura unor autorități demne de creșdemânt, căci ele trebuie să aibă asupra acelor cari au ostenit, o influință binefăcătoare, și vor fi în același timp prinos de laudă neapreciată.

Înainte de scōtirea sicriului din curte, a rostit o frumoasă cuvântare părintele Samuil Sabo, mulțămind în numele decedatului tuturor celor prezenți pentru bunăvoința cu care au venit să-i dea ultima cinste, — apoi convoiul se pune în mișcare și urmăză calea spre locul odihnei de veci. Pe drum au răsunat cum nu se pōte mai plăcut și mai jalnic „Sfinte Dumnezeule” și „Plâng și mă tânguesc”, cântate cu atâta precisiune, în cât era cu neputință, ca răpit de cântarea teologilor, pe lângă tōtă lungimea drumului să nu petreci mortul până la grōpă. Aici, după cetirea otpustului a urmat discursul funereal rostit în numele teologilor din Sibiu de Onisifor Ghibu, teolog în anul al II-lea, care a știut interpreta în cuvinte simțite adăncă durere, care apăsa peptul fie-căruia și storcea lacrimi din ochii fie-căruia, care a cercat să-și dea sēmă ce însemnă a petrece la lăcașul de veci pe un tiner de 23 ani. Mulți ochi lăcrămau în fața acestui moment și multe inimi vor fi sângerate în lăuntrul lor în urma cuvintelor atât de potrivite sufletului simțitor. Apoi un „în veci pomenirea lui” — huruitul brașilor de pământ în grōpă — plânsetele înăbușite ale mamei răposatului, care rămănea rece la tōte acestea — și în urmă liniște, o liniște de veci.

La acest act de pie datorință creștinească a luat parte numărōs public: profesorii de la teologia și de la gimnasiul de aici, teologi gr-cat., o mulțime de studenți și un nesfârșit număr de alți pioși creștini, cari toți își vor fi zis în inima lor:

Fie-i îngerii aproape, somnul dulce...

P. N. F.

NOUTĂȚI

Pentru catedrală. La colecta pentru zidirea catedralei au mai intrat contribuiri: de la parochia Brad (tractul Zarand) 100 corōne; Maria Juga n. Stoian (din Seliște) 100 corōne, și Ana Donisie Dosu (din Tilișca) 20 corōne.

Știre personală. „Keleti Értésitő” raportează că Preasfinția Sa episcopul Ioan al diecesei gr-or. aradane a sosit Luni la Budapesta în afaceri bisericesti. În călătoria sa Preasfințitul e însoțit de Preacuvioșia Sa arhimandritul Augustin Hamsea, egumenul mănăstirii Hodoș-Bodrog.

De la consistoriu. În ultima ședință plenară consistoriul archidieceșan a numit administrator pentru tractul protopresbiterat al Făgărașului pe domnul Ioan Căndea, protopresbiter al tractului Avrig.

Medic român în Făgăraș. Corespondentul nostru din părțile Făgărașului ne comunică o știre care va interesa de sigur pe locuitorii din părțile acelea, și anume, că dl Dr. Titu Perția, absolvent al facultății de medicină din Viena, după perfecționarea cunoștințelor teoretice prin o praxă de 3 ani în spitalul comitatens din Dicső-Szt. Márton și cel din Sighișoara (al cărui conducător este renumitul medic Dr. Oberth) s'a decis a se stabili în Făgăraș. Nu ne îndoiim, că preoțimea și învățătorimea din acele părți va îndemna pe cei-ce au lipsă de ajutoriu medical, să recurgă la statul și ajutoriul domnului medic român Dr. Titu Perția.

Vasile Moldovan — arestat. Rețentors din România spre a se supuna asentării, Vasile E. Moldovan a fost arestat în Turda și escortat Duminecă dimineața în temnița procuraturii din Cluj. V. Moldovan fusese osândit la trei luni închisoare pentru un articol publicat în „Tribuna” (din Sibiu). După osândire Moldovan a trecut însă în România, de unde reîntorcându-se acum, la ordinul telegrafic al judeului de instrucție din Cluj a fost arestat.

Hirotonire de episcop. Duminecă s'a făcut în Carloviț hirotonirea într-un episcop a arhimandritului Dr. George Letici, noul episcop al diecesei gr-or. sârbești de la Timișoara. Actul hirotonirii a fost sērșit de metropolitul („patriarch”) Brancovici de la Carloviț, ajutat de episcopii Bogdanovici și Sevic.

Parastasul „mesei studenților.” Duminecă s'a oficiat în biserica sf. Nicolae din Brașov al treilea parastas pentru răposatii binefăcători ai mesei studenților de la școlile medii române de acolo. Serviciul divin a fost oficiat de protopresbiterul Vasile Voina, împreună cu presbiterul Dr. Vasile Saftu și diaconul Ioan Prișcu, ear' cântările tipiconale le-a cântat corul mixt al numitei biserici. La sfîrșitul serviciului părintele Saftu a ținut predică despre însemnătatea parastaselor și deosebi a celui oficiat pentru binefăcătorii mesei studenților, prin care s'a făcut începutul pentru înființarea unui internat, „pentru-ca astfel la un loc, internatul și școlile, ca două sorori cari se iubesc cu credință neștrămutată, să susțină ce avem mai scump pe lume: unitatea limbii noastre românești pentru vecii vecilor”. Pe lângă elevii școlilor, în frunte cu profesorii, a asistat la serviciu și public numărōs.

Un convoiu de 29 chilometri. Sâmbătă dimineața corul 2. de armată din Viena a făcut esercițiul de marș în completă adjustare de război. Au plecat în rând: 29 bataioane de infanterie, 6 escradōne de cavalerie și 12 baterii de tunuri. Punctul de plecare a fost Praterstern, de unde frontul convoiului a plecat la ora 7 dimineața, ear' sfîrșitul abia la 12 și 20 minute i-a venit rândul să se pună în mișcare. Convoiu l' a avut lungime de 29.3 chilometri; maximalul marșului făcut a fost 40 chilometri, minimalul 25. Sfîrșitul convoiului a sosit a casă cam pe la 6 ore sēra.

„Dividende.” Reuniunea funcționarilor, filiala Sibiu, a stabilit dividendele pentru anul 1903 cu 6% și se pot ridica la cassa reuniunii zilnice de la orele 3—5 d. a. (strada Wiesen nr. 1, etagiul I) după tōte elocările complete, cari au ajuns suma stabilită de adunarea generală cu 1000 cor. Acei membri, cari nu voesc să ridice dividendele, ci doresc a-și forma elocări noue, sunt poțiti a face cunoscut acestia la cassa reuniunii verbal sau în scris, fără întârziere. Dividendele după elocări necomplete sub 100 cor. se vor completa din oficiu la activul membrului.

Un milion și jumătate spre scopuri de binefacere. Dr. C. Wolff, directorul casei de păstrare din Sibiu („Hermansalter Allgemeine Sparcassa”) în monografia institutului scrisă de el arată că de la 21 Novembre 1841 (datul înființării) până la sfîrșitul anului 1903 banca a avut profit de 3 089,809 cor. 25 fil., din cari a dat spre scopuri de binefacere 1,593,348 cor. 61 fileri. Institutul s'a fost înființat cu capital social de 1322 fl., adunat de la 87 fondatori, în quote de câte 5—10 fl. Acum institutul are avere proprie în valōre de 55 miliōne de corōne.

Comunitatea de avere din Caransebeș și-a ținut eri, Marți, adunarea generală de primăvară.

Bani fără stăpân. Astă-vară făcuse mare senzație încercarea contelui Szapary László, guvernator în Fiume, de a mitui pe deputații opoziționali, ca să sisteze obstrucția față cu cabinetul Héderváry. Deputatul Papp Zoltán dase de gol încercarea, depunând pe masa dietei zece mii de corōne, pe cari agentul lui Szapary i-le dase ca preț al tăcerii. Agentul (Dienes) a fugit în America; Szapary a trebuit să dimisioneze din postul de guvernator și să plece în străinătate; o comisiune a dietei a investigat șeptemăni de-a rândul, dar' asupra lui Héderváry, în favorul căruia s'a făcut încercarea de mituire, nu s'a putut constata nici o complicitate. Cei doi păcătoși dovediți s'au exilat din Ungaria, unul de frica urmărilor, altul de rușinea faptelor sale. Mai rămăsesse pendentă costiunea celor zece mii de corōne. Creditorii lui Dienes le-au reclamat pe sēma lor, făcând proces, dar' au pierdut procesul. Șeptemăna trecută cele zece mii de corōne au fōs declarate bani fără stăpân și astfel au să treacă în proprietatea erariului. Președintele dietei le-a și asemnat deja casei erariale.

Teatru în Seliște. Ni-se scrie, că drama „Aur” a talentatei scriitoare Constanța Hodoș din București, reprezentată acum de curind pe scena teatrului național din București cu bun succes, va fi jucată în sērăbătorile Paștilor și în Seliște, din partea societății de înfrumusețare. Diletanți vor fi aproape aceiași cari s'au distins la timpul seu și în comedia „O căsnicie”, și astfel succesul e garantat. În public se manifestă de pe acum interes viu față de interesanta reprezentațiune teatrală, la care vor asista mulți și din Sibiu.

Teatru în Cricău. Inteligența română din Cricău și iar (lângă Alba-Iulia) invită la producțiunea teatrală urmata de dans, ce va avē loc în sala școlii române la 12 April st. n. (a treia zi de Paști). Începutul la 7 ore sēra. Prețul de intrare: de familie 3 cor. de persoană 1 cor. Suprasolvirile se vor cuita în ziare. Venitul e destinat fondului bibliotecii școlare din Cricău. Se vor juca piesele „Executorul”, comedie de A. Țințariu, și „Saracie lucie”, comedie de I. Vulcan.

Calindariu de contrabandă. Procuratura din Beicherecul-mare a dispus confiscarea unui calindariu sērbo-magiar intitulat „Rudnicki Kalendar” și „Napszámossnaplár” („Calindariul zileiului”, din cauză că sunt în el mulțime de articoli prin cari se agită contra preoției și contra capitalului (e deci calindariu socialist). Deosebi în comitatul Torontal s'au aflat multe exemplare din acest calindariu. Nu s'a putut însă erua autorul și editorul lui, deore-ce nu e indicată pe el tipografia în care s'a tipărit (deci: calindariu de contrabandă).

La „masa studenților” de la gimnasiul român gr. or. din Brad, au intrat până la 31 Martie 1904 următoarele daruri maritimose: Dl cand. de adv. Dr. G. Anca, a administrat 54 cor. colectate de la următorii domni: Dr. George Anca, 24 cor., ca binefăcătoriu pe viață; Alexandru Valuțan, hotelier în Sasca-montană, David Lepa, econom, Gerliște, Georgiu Resiga, inv. Vidra-de-jos, câte 1 cor.; Dr. Alexandru Coca, adv. Sasca-montană, 5 cor.; Un doctor român, Oravița-montană, 6 cor.; Petru Ugrin, econ., Craiova, 2 cor.; Grigoriu Nicolai, paroch, Vidra-de-jos, 1 cor.; Ioan Todea, paroch, Lăpuș, 1 cor.; Teodor Pașca, primariu, Scărișoara, 3 cor.; Rafila Pașca născ. Nicola, Scărișoara, 3 cor.; Simion Morcan, preot, Scărișoara, 2 cor.; Ioan Vancu, not. cerc., Albac, 2 cor.; Iosif Morcan, propr., Scărișoara, 1 cor.; și Eliseiu Morcan, inv., Scărișoara, 1 cor. Apoi de la Dr. St. Șulut, medic, Câmpeni, 2 cor. De la „Cassa de păstrare” din Sasca-montană 10 cor. De la „Detunată” din Bucium 10 cor. 50 fil. De la „Zarandeană” din Băița 20 cor. De la „Cordiana” din Fofeldea 20 cor. De la „Dunăreana” din Temes-Kubin 20 cor. De la „Corvineana” din Hunedóra 10 cor. De la „Murășanul” din Maria-Radna 10 cor. De la „Sebeșana” din Sas Sebeș 25 cor. Binefăcătorii primăscă espresiuinea profunde mulțămite! Comisiunea administrativă.

La fondul de 20 fileri, întemeiat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“, pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor români au dăruit: Nicolae Sasu, notariu, Rusciori 1 cor.; Dr. Nicolae Stănilă, sub jude r. în Sighișoara 4 cor.; mai departe părințele Ioan Pașca, paroch în Geaca (tractul Cloj), pentru sine, pentru soția sa Letiția n. Condor și pentru copiii lor: Vasile, Eugenia, Veturia, Octavian, Silvia, Cornelia, în total cor. 1-60, ear' în memoria mult regretatei lor fiice respective surori Amalia, dăruiesc fondului vânduvelor și orfanilor meseriașilor suma de cor. 1-40.

Din nenorocirile cauzate de beție. În Paks (Ungaria) țeranul Săfár László mergând a casă beat s'a pus la cârtă cu mamăsa, insultând-o cu vorbe de ocară. Mamăsa i-a ras o palmă, la ce bețivul a prins-o de grumaz și a sârguit-o. Când s'a trezit din beție și a vădit ce a făcut, i a părut rău, dar' era prea târziu. Acum își așteaptă oșanda faptei sale în temnița procuraturii.

Știri mărunt. Poliștii din E-s kaj-vár s'au pus în grevă, din cauza disciplinei prea severe și a simbrei neîndestulătoare. Până la aplanarea cesiunii serviciul polițial îl face gendarmeria. — În Ch. chintia-mare compto-rista Elisa Neumann voinde să se scaldă și-a încălțat cu cărbuni cabina. Din cauza găsurilor eshalate de cupțoriu în cursul scaldei au cuprins-o ameteți și cădând cu capul în apă s'a înecat. — Un student universitar rus a provocat la duel pe un domn ce petrece la cură în Gries, dar' i-a fost respinsă provocarea. De necaz pentru acest refuz domnișorul s'a împușcat. — Poliția din Drezda a arestat pe baronessa Biedermann, care ducea rol mare în societatea de elită a orașului. Dna baronessa a comis adevărat escrocherii colosale în câteva orașe mari europene. — În Berlin a ars vila consilierului Kaufmann. În vilă era instalată o prețioasă pînscotecă și un muzeu arheologic, cari încă au ars. Paguba e cam jumătate milion de marce. — În institutul de surdo muți din Arad pentru anul școlar viitoriu se primesc în prima clasă câțiva elevi. Cererile sunt a se trimite până la 15 April st. n. Informațiuni dă direcțiunea institutului. — Minele „Excelsior-Clayd Works“ din Brazil (statul Indiana, în America) sunt inundate de apă; treizeci lucrători au perit. — Insula Reunion în săptămâna trecută a fost aproape total pustiită de un ciclon uriaș. Clădiri, arbori, sămănături au fost nimicite de puternicul vifor. Și-au pierdut viața și vr'o treizeci de oameni.

Cărți și reviste.

„Românul american, îndreptar pentru învățarea limbii engleze“, întocmit de Victor Lazar pentru folosul celor cari emigră în America. Ediția II. a apărut zilele acestea în tipografia Marschall (Sibiu) și costă 1 coronă.

ECONOMIE.

Plantare de pomi.

Subsemnatul comitet central va planta Duminecă, în 3 April st. n., în grădinile membrilor reuniunii noastre agricole cu locuința în comuna Boița altoi (meri patuli) dăruiti de reuniune; ear' Luni, în 4 April st. n., se vor planta în teritoriul numit „Pe Runcuri“ al comunei Porcești, destinat pentru înființarea pometului proprietarilor de acolo, altoii procurați în acest scop.

Cum această lucrare va fi însoțită de instrucțiuni folositoare din cultura pomilor — ne luăm voie a invita la plantare pe toți membrii și sprijinitorii reuniunii noastre.

Sibiu, 30 Martie n. 1904.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“

Dem. Comșa,
president.

Vic. Tordășianu,
secretar.

Din public.*)

Mulțămită publică.

Subscribul comitet îndrăznește a aduce și pe această cale în numele meseriașilor noștri grupați în „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“, cele mai sincere mulțămite Onorabilei Direcțiuni a Institutului de credit și economii „Arieșana“ din Turda, care pătunsă de importanța clasei noastre de mijloc a ținut să ne voteze acum pentru a 4-a oară ajutorul de 5 cor., merit pentru fondul de 20 fileri, înființat de Reuniunea noastră pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor români.

Fie, ca exemplul dat de „Arieșana“ să găsească cât mai mulți imitatori.

Sibiu, 25 Martie n. 1904.

Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“.

Victor Tordășianu
president.

I. Apolzan
notariu.

Studiu din sfera iconografiei orientale.

De Dr. Miron E. Cristea.

(Urmare).

Același pictor a zugrăvit pe Iisus Christos din tîmpla bisericii seminariale de la Cernăuți în o mandorlă aurie; ear' acesta mandorlă este cuprinsă, ca și cu o ramă, în tricolor român. Albastrul e în afară.

Același lucru l'am vădit, pare-mi-se, și la Suceava.

În biserica Amza (București) și mai ales la Trei-ierarchi (de la Iași) tricolorul român iese puternic la ivelă din întreaga pictură. La locul ctitorilor, adevă pe perețele vestic, de la ieșire, este la Iași pictat nu numai regele Carol și regina Elisabeta, ci și principele de coronă Ferdinand cu soția sa Maria, ear' prințisorii Carol și Elisabeta sunt în haine românești, încinși cu brăne tricolore.

Asemenea este ținută în colori mai mult românești, pictura bisericii de la Constanța, făcută de pictorul Mirea. La pictura din afară a bisericii de la Sinaia se observă, și anume la vestmintele sfinților, verde, roșu, vinețiu, vînat, cafeniu, etc.

Colorile picturii din bisericile de la Trei-ierarchi (Iași) și de la Curtea de Argeș sunt de o anumită nuanță, cam spălăcite, earăși caracteristica picturii bizantine. În asemenea colori este ținută și pictura catedralei de la Cernăuți. Colorile sunt nu tocmai tare, dar' totuși cam spălăcite. Această nuanță mai fină de colori corespunde naturii picturii bizantine. Precum desemnul figurilor este fără umbrire bogată, adevă mai puțin real, așa și colorile se acomodează acestei picturi mai idealizate.

La prima privire generală a acestei picturi primești impresiunea, că ea încă nu-i terminată, că e numai pe la mijlocul lucrărilor de executare. Asemenea apar cam șterse colorile picturii din biserica Mirăuților (Suceava), afară de albastrul mai închis, care umple toate locurile goale, formând tonul fundamental; une-ori formeză cerul cu stele. La biserica din Sinaia decorațiunile sunt în colori ceva mai espressive, mai vii, și mai provocătoare. Impresiunea generală e mai puternică.

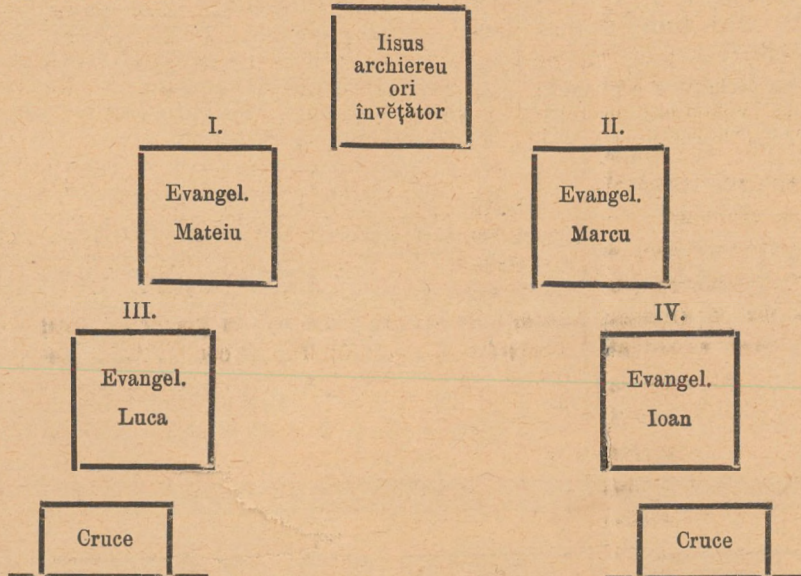
Proiect pentru pictarea unei catedrale.¹⁾

Avînd în vedere starea financiară a Românilor de o parte, ear' de altă parte conduși și de considerante estetice, — de a nu fi totul prea încărcat, — aflăm pe bine a proiecta, să se aplice în părțile principale ale bisericii un număr mai minimal de icône, ca astfel, câte se fac, să pîta fi lucrata mai cu artă și mai cu îngrijire. De sine se înțelege însă, că în părțile principale ale bisericii icônele esențiale nu pot să lipsescă; ear' de altă parte e bine să nu se repeteze aceleași lucruri, ceea-ce des obvine în bisericile cu pictură bizantină.

De-și descrierea decorațiunilor și în deosebi a picturii, ce este a se face în interiorul bisericii, ar trebui s'o începem cu altariul, partea esențială a ori-cărei biserici, în carea se petrec momentele cele mai înalte ale slujbelor dumnezeiești, totuși pentru mai ușoară pricepere a proiectului, vom începe de la intrarea principală, (din frontispiciul edificiului) înaintînd astfel pas de pas pe ușa principală în pronaos, de acolo în naos, în cele patru hore, în galeriile laterale, în corul principal, apoi în altariu, în proscomidier și în fine în diaconieriu.

In frontispiciu.

În exterior și mai ales în front am aflat la multe biserici icóna hramului, cum era și pe casa parohiei centrale din Sibiu icóna „Schimbării la față“, adevă hramul capelei demolate, pe locul căreia s'a edificat noua catedrală. Partea arhitectonică a catedralei noastre însă nu admite acesta; căci — conform planului primit — au a se face 5 chipuri de sfinți în mozaic, în 5 medalioane. Forma acestor mozaicuri este rotundă; și — fiind diametrul unui cerc numai de 0-90 m. — de sine se înțelege, că sfinții pot fi reprezentați numai după bust, ca astfel să fie mai mari și să se pîta distinge bine, mai ales că aceste medalioane se află la o înălțime destul de însemnată.

Cât pentru soiul sfinților indică deja numărul de 5, că nu există altă combinațiune mai potrivită, de cât, ca la mijloc să se facă Christos ca învățătoriu sau arhieru, binecuvîntînd cu una sau cu ambele mâni, ear' de-a dreapta și de-a stînga Lui, evangeliștii: Mateiu, Marcu, Luca, și Ioan, dacă va permite locul, împreună cu simbolele lor, ingerul, leul, boul și vulturul; drept simbol, că edificiul în care intrăm este locul de propovăduire al învățăturilor Mântuitorului Christos, cuprinse în cîntesentele lor în cele 4 evanghelii.

¹⁾ Proiectul este făcut cu specială considerare la catedrala arhiepiscopescă gr.-or. română din Sibiu, al cărei interior este în mare parte după modelul sfîntei Sofii din Constantinopol.

Astfel ori-care cunoscător al scripturilor, observînd de asupra intrării principale imaginea lui Iisus, încunjurat de evangeliști, își va reaminti cuvintele evangelistului: „Eu sunt ușa; prin mine de va intra cineva, mîntui-se-va“ (Ioan X. 9).

Drept aceea și aședăm pe evangeliști în aceeași ordine, în care biblia sau sfînta scriptură cuprinde tetraevangeliiul,²⁾ ca întreg. Adevă: 1. Mateiu. 2. Marcu. 3. Luca. 4. Ioan. (Veți figura de pe colóna premergătoare).

Așa mai aflăm pe Iisus în un medalion, aședat între alte 4 medalioane; și anume la începutul evangheliei lui Mateiu din un manuscript biblic, păstrat la mănăstirea Vatopădi (nr. 694) din muntele Athos. Dar' în celelalte medalioane nu sunt evangeliști, ci Maria, Ioan Botezătorul și ingeri.

Altădată îl aflăm, la mănăstirea Lavra, tot din muntele Athos, pe un alt manuscript biblic iarăși în medalion, încunjurat de Maria, Ioan Botezătorul și de evangeliști.

Pe evangeliile noastre de azi încă găsim în colțuri chipurile evangeliștilor lucrata în email, ear' la mijloc pe Christos, de regulă înviind.

Cât privește înfățișarea acestor persoane sfînte, pe Iisus îl aflăm de regulă cu fața lungăreță, cu trăsuri regulate și fine, nas subțire și oblu, gura mai mult mică, pîrul lung, sloboțit în şuvițe preste umeri, acum brun, acum blond, cu barbă mai scurtă, mai puțină. Espreșia e peste tot blîndă și simpatică. Etatea 30—35 ani. Acest tip al lui Christos s'a susținut — în general luat — preste tot până acuma.

Pe evangeliști îi aflăm de regulă așa:

1. Mateiu, mai bătrîn, cărunt.
2. Marcu, mai bătrîn, cărunt.
3. Luca, tîner, cu penel în mîna, ca pictor.
4. Ioan, tare bătrîn, alb.

Așa îi aflăm între cele 38 renumite icône de pe un tetraevangeliiu manuscript (nr. 5) din mănăstirea Iviron (Athos). Paleograful susține a fi din vîecul XII.

În un tetraevangeliiu manuscript din mănăstirea Dionysiu (nr. 4) tot de prin vîecul XII sau XIII, asemenea dăm de chipul lui Mateiu, de astădată însă e tîner, cu pîr brun. Formeză inițiala B. (Βίβλος γενέσεως) la începutul evangheliei, și anume: Stă oblu și formeză cu mîinile, cari țin o evanghelie, indoitura superioară de la B., ear' un capît aruncat al mantiei sale formeză indoitura de jos, pe cînd trupul e linia obîlă.

Luca asemenea e tîner. Stă și serie în evanghelie, care formeză linia din mijloc a inițialei E (Επειδή). Partea de-asupra a literei E o formeză corpul inclinat înainte al evangelistului, ear' partea inferioară o dă indoitura filei.

Ioan asemenea formeză inconștii împreună cu învățacelul Prochoros inițiala E din Έν αρχή — Întru început era cuvîntul... Anume partea din sus a trupului lui Ioan și cu o mîna dau brațul superior și mijlociu al lui E., ear' Prochoros, ședînd la piciorale lui Ioan, încheie litera, formînd brațul de jos.

Colorile dominante sunt vîinț, verde, violet.

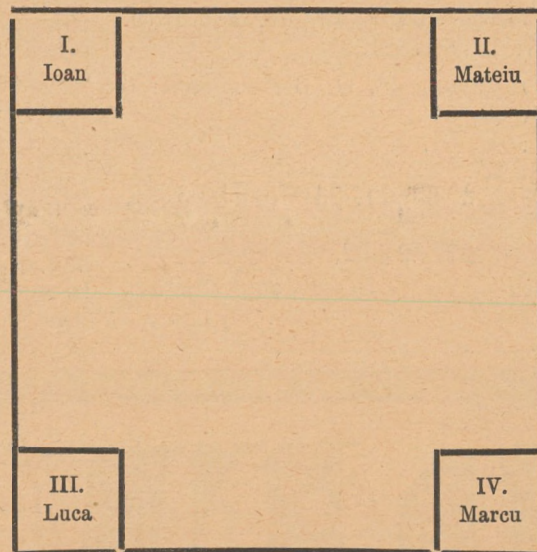
Inscripțiunile.

De ambele părți ale ușii principale se află la catedrala din Sibiu 2 mărișore feresti orbe, pentru a se fixa în afundăturile lor 2 place de marmoră cu inscripții comemorative. Pe placa dreaptă se pîte aplica inscripțiunea ce va urma și, carea îndeplinește o parte din cele cuprinse în concludul sinodului arhiepiscopescan de la 25 Aprilie 1902 nr. 61.

²⁾ Tetraevangeliiu = Τετραεγγέλιον numim textul întreg al celor 4 evanghelii; așa precum se succed una pe alta în biblie; ear' evangeliu = Εὐαγγέλιον este acea carte rituală, care cuprinde pericópele evanghelice, escerptele din întreg, întocmite de a se citi în biserică în cursul anului. În evanghelie este schimbată ordinea evangeliilor după trebuințele practice. Anume:

Evangeliu începe cu, 1.) evangelistul Ioan (în Dumineca Paștilor); se continuă cu 2.) Mateiu (după Rusalii); 3.) Luca (după ziua Crucii) și 4.) cu Marcu (în post). În partea II-a cuprinde evangeliu pericópe singuratic pentru zilele — calendaristice — sîrbători, începînd cu 1 Septembrie, începutul anului bisericesc.

Evangeliu se aședă pe prestol; de aceea arhierereul, care sfîntește biserica, la întocmirea prestolului trebuie să fie cu considerare la momentele atinse în această notă și să fixeze icônele celor 4 evangești la colțurile prestolului în ordinea pericópelor, conform figurii ce urmăze.

Rațiunea lucrului aduce deci cu sine, ca în interiorul bisericii, unde nu tetraevangeliiul se folosește, ci evangeliu, să preferim această ordine.

Cu toate acestea de multe-ori aflăm și în interiorul bisericii pe evangeliști în ordinea tetraevangeliiului, adevă Mateiu, Marcu, Luca și Ioan.

În biserica apusună se usităză alte numiri. „Tetraevangelion“ — ul grecesc e numit „Evangeliarium“; ear' grecescul „Evangelion“ este „Evangelistarium“. Cercurile teologice însă folosesc și aici de regulă numiri ce corîspund celor grecești: „Quattuor evangelia“, și „Evangelium“.

„Evangelistarium“ este un adaus la „Evangelion“ — ul tipărit. El cuprinde împărțirea evangeliilor peste an, canónale lui Eusebiu și tabela paschală.

(Va urma).

La domnul **Cornelie Nicolescu** în **Kissoda** (Temeşmegye) u. p. Szabadfalva se caută spre cumpărare mai jos semnatele foi române, cum și altele cari nu sunt semnate aici, și se plătesc destul de bine.

1. „Telegraful Român”, anul 1853: nr. 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 57, 73, 74, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 85, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 96, 97, 99, 100, 101, 102.

anul 1854: nr. 3, 8, 9, 10, 12, 27, 40, 70, 78, 90.

1855: 28, 39, 42, 45.
1856: 3, 28, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 51, 52, 58, 60, 66, 67, 74, 75, 77, 88, 90, 91, 102.

1857: 6, 9, 14, 34, 35, 41, 62, 65, 70, 72, 76, 77, 87, 88.

1858: 2, 4, 7, 11, 12, 25, 38, 39.

1859: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 23, 24, 36, 41, 46.

1860: 21 până la 52.

1861: 1—7, 9, 15, 17—25, 27, 30, 31, 33—37, 39, 40, 45.

1862: 66, 68, 72, 90, 92, 97.

1863: 23, 24.

1864: 36, 50, 70, 71, 73.

1865: 1—19, 21—25, 37—33, 35, 36, 38, 39, 41, 44—50, 52—68, 70—90, 92, 93, 94, 96, 98.

1866: 1—32, 34, 35, 38—58, 60—70, 72—76, 78—97, 99, 101—finea anului.

1867: 46, 52, 54—60, 62—66, 72—80, 82—89, 91—101, 103, 104.

1868: 1—51, 58, 59, 60, 65, 84, 99, 100—106.

1869: 1—80, 87, 88.

1870: 30, 57, 97.

1871: 10, 12, 19, 20, 36, 39, 40, 42, 62, 85.

1873: 4.

1877: 1, 38, 52, 53.

1878: 26, 66, 67, 69, 75, 138, 139.

1879: 29, 151 — plătesc fie-care număr cu 20 fileri.

De aici încolo plătesc de număr 10 fil.

anul 1880: nr. 8, 9, 21, 23, 25, 61, 110, 141.

1881: 5, 82, 85, 120, 121, 125, 136.

1882: 2, 6, 7, 85, 95.

1883: 69, 70, 120.

1884: 92.

1886: 48, 136.

1887: 62, 74.

1889: 27, 59, 97, 107.

1893: 138.

1894: 8.

1898: 118.

1899: 3, 28, 32, 100.

2. „Albina”, Viena-Buda-
pesta, anul:

1866: 22, 30, 38, 84.

1867: 1, 6, 17, 19, 21, 22, 79, 84.

1868: 1, 6, 17, 19, 21, 22, 79, 84.

1869: 50, 58, 68.

1870: 1—3, 14, 29, 30, 33, 35, 52, 54, 59, 64, 65, 69, 73, 76, 84, 88, 91, 92, 97, 109, 113.

1871: 7, 38, 59, 78.

1873: 89, 93, 94, 101.

1874: 6, 18, 29, 42, 46, 71, 76, 85, 87, 91, 92, 93.

1875: 1, 2, 24, 30, 48.

1876: 1, 3, 34, 53, 80, 95, 113, 116, 117.

3. „Calicul”, Sibiu, anul:

1886: 6, 7, 9, 10, 11, 12.

1887: 1—7, 12.

1889: 12.

1890: 9, 11, 12.

1891: 10, 11.

1892: 10.

1893: 6.

1894: 1, 4—10.

1895: 1, 7—12.

4. „Cocoșul Roșu”, Brașov, anii 1875, 1876, 1877, 1878, 1881.

5. „Observatorul”, G. Barițiu, anul:

1880: 60, 64.

1881: 68, 91.

1892: 42.

1884: 1, 3, 69, 71, 74, 75, 83, 93, 94, 95—104.

1885: 6, 27, 32—52.

6. „Expatriatul”, Brașov, anul 1849 nr. 1—16.

[76] 1—1

Fabrică: Nyerges-Ujfalu (cott. Esztergom)

Telegrame: Eternit Budapesta.

Telefon: 12—92.

Fabrică: Vöcklabruck (Austria-sup.)

ARDESIE ETERNIT

ARDESIE DE CIMENT-ASBEST
PATENT LUDWIG HATSCHEK

Material de coperit indestructibil, ușor, ales și efin.

[29] 8—12

ETERNIT-WERKE LUDWIG HATSCHEK BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 33.

Referințe de prima clasă!

Garanție!

Producție anuală 1500 vagoni!

Cereți prospect

Nr. 226/1904.

[71] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. III. Galați, protopresbiteratul Abrud, se descrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în cola B., pentru întregirea venitorilor preoțești de la stat.

Cei ce doresc a ocupa acest post își vor înainta suplicile, instruite conform normelor din vigore, subsemnatului oficiu și se vor prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătă la biserică spre a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tracului Abrud în conțelegere cu comitetul parohial.

Abrud, 2 Martie 1904.

Petru Popoviciu
protopresbiter.

Nr. 308 1904.

[68] 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de parohi a parohiilor mai jos însemnate, din protopresbiteratul Lupșa, se descrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Buru cu filia Trăscău. 2. Ocolușmic. 3. Subpătra.

Emolumentele împreună cu aceste posturi de paroh sunt cele fasonate în cola B. pentru întregirea venitorilor preoțești de la stat.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au a 'și înainta cererile, instruite conform normelor în vigore subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul deschis, și au a se prezenta în vre-o Duminică ori sâmbătă și în parohia pentru care concurează, spre a cânta respective a celebra și cuvânta.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tracului Lupșa, în conțelegere cu comitetele parohiale.

Ofenbaia, 1 Martie 1904.

Vasile Gan
protopresbiter.

Carol Niedermaier

pălărier

33 strada cîsnădiei 33

„la pălăria roșie”

recomandă

pălării

păröse, pentru preoți români, a 7—, 8— și 9 corone, în cele mai bune și mai frumoase calități.

(La comande din afară pachetarea e gratuită; măsura capului este a se lua în interiorul unei pălării potrivite cu o pânză de centimetru sau cu o fașie de hârtie.) [75] 3—12

Liturgia

Stului Ioan „Gură de aur”, pentru 2 voci de Dimitrie Cunțanu, profesor seminașal de cânt. bis. Prețul 1 cor. 20 fil., plus porto 10 fil. Se poate procura de la Librăria archidieceșană, Sibiu (Nagyszeben).

In préjma esamenelor!

In préjma esamenelor!

Serisori de examen
(propise)

pentru scrierea română, germană și dictando tipărite în Tipografia archidieceșană, în colóre vînată, pe hârtie forte fină, mărime 24/31 cm.

Prețul: de bucată 2 fil.; 100 bucăți 1-30 cor. și porto postal.
Comandele din afară se eșecută imediat.

Librăria tipografiei archidieceșane

Sudorea picioarelor

se vindecă radical prin folosirea pravului

„universal antisudoric”

din farmacia la „ursul negru” a lui

Guido Fabritius

Sibiu.

Să se folosescă numai numitul prav!

Vaporele „Kaiser”:

Kaiser Wilhelm II, 215 metri lung,

Kronprinz Wilhelm, 202 metri lung,

Kaiser Wilhelm der Grosse, 198 metri lung,

Kaiserin Maria Teresia, 166 metri lung,

merg în 6—7 zile de la Breme la New-York.

== Plecarea Martia. ==

Vapórele acestea „Kaiser” plecă numai din Breme. Cine voește deci să călătoriască cu vapor „Kaiser” (imperial) póte călători liber, fără piedeci; nimeni nu-l póte oprí. Fie care călător trebuie să fie hotărît deja de-acasă încătrău voește să călătorască, și să nu se lase a fi abătut ori înșelat de nimeni. Fie căruia îi stă în voie liberă a călători cu banii sei unde voește. Trebuie însă să se îngrijescă la timp de loc pe vapor și pentru siguranță să trimită la adresa mea 20 cor., ca arvună.

Călătoria de la Breme la America costă: pe vapor „Kaiser”

140 cor., pe vapor de postă 120 cor.

F. MISSLER, BREMEN, Bahnhofstrasse 30

casă de bancă și întreprindere de comunicațiune.

REVERENZI

se confecționează
prompt și efin

în croitoria

Petrașcu & Părau

Sibiu

strada poplăcii nr. 21.